DAVVI ÁLBMOGIID GUOVDDÁŠ
SENTER FOR NORDLIGE FOLK
CENTER OF NORTHERN PEOPLES

Davvi álbmogiid guovddáš OS/ Senter for nordlige folk AS

Årsmelding 2017

Innhold

1.	Innledning	side 3
2.	Eiere	side 4
3.	Styret	side 4
4.	Administrasjon og ansatte	side 4
5.	Økonomi	side 5
6.	Aktører på sentret	side 5
7.	Museum	side 5-11
8.	Prosjekt	side 11
9.	Markedsføring, formidling, kommunikasjon	side 11-12
10.	Kunst-, kultur- og kunnskapsformidling	side 12-15
11.	Internasjonalt arbeid	side 15
12.	Drift og bygg	side 16

1. Innledning

Davvi álbmogiid guovddáš OS / Senter for nordlige folk AS (DÁG) er et resultat av nordområde-satsningen, og er et aktivt samisk kulturhus og urfolkssenter med nordområdene og Sápmi som arbeidsområde. Senteret skal bidra til å øke forståelsen for urfolk gjennom å formidle kunnskap om nordlige urfolk, og styrke og utvikle sjøsamisk språk, kunst og kultur.
Selskapet har kontor og virksomhetslokaler i Manndalen i Kåfjord kommune. DÁG eier og driver Dáláaiggi musea– Samtidsmuseet for nordlige folk.

Bakgrunnen for det høye aktivitetsnivået skyldes både økt egen innsats og synergieffekten av at samiske og andre kulturaktører er samlet på senteret. Her er Riddu Riđđu, Dáláaiggi musea / Samtidsmuseets for nordlige folk, Sámi girjerádju bálvalus / Samisk bibliotektjeneste i Troms med ekspertise innen samiske utgivelser og publikasjoner både innen musikk og litteratur, Samisk språksenter i Kåfjord, Nord-Troms museum, Kåfjord folkebibliotek med flere.

2017 har vært et svært aktivt og givende år for senteret på mange områder. Vi har gitt publikum flere opplevelsesrike forestillinger og utstillinger, en del av disse sammen med svært dyktige samarbeidspartnere i vårt virkeområde.

I mai i år kunne vi endelig innvie vår nye kultursal, og det ble feiret med en storslått åpningsseremoni med artister som Niko Valkeapää og Marja Mortensson. Samme dag åpnet vi også utstillingen med forfatteren, journalisten, maleren og samfunnskritikeren Idar Kristiansen. Utstillingen som var et samarbeidsprosjekt mellom senteret, Halti Kvenkultursenter, Nord-Troms museum og Troms fylkeskommune, har vandret videre til flere kommuner i regionen. Vår nye kultursal kan sies å være et kjempeløft for scenekunst av alle slag for regionen, og vi ser fram til å kunne tilby opplevelser som kan glede og begeistre vårt publikum også årene som kommer!

Fra åpningen av den nye kultursalen 6. mai 2017. Foto: Ørjan Bertelsen.

Vårt digitale prosjekt nordligefolk.no har bidratt til at vi kan formidle samisk og nordlige folks kunst- og kulturuttrykk til et langt større publikum, både nasjonalt og internasjonalt. Over 50 000 har besøkt portalen siden den ble lansert i 2016, og i år ble portalen utvidet med en temaside om kvenene. Portalen vil være en viktig kanal for formidling av alle våre framtidige prosjekter.

I 2017 startet vi også opp arbeidet med å dokumentere virkningene av fornorskningspolitikken i vår region. Vi har igangsatt et filmprosjekt og startet planleggingen av flere seminarer om dette temaet i 2018.

Bååstede-prosjektet er et resultat av en avtale mellom Norsk Folkemuseum, Kulturhistorisk museum og Sametinget i 2012. Avtalen omhandler tilbakeføring av samiske kulturhistoriske gjenstander fra Norsk Folkemuseum og Kulturhistorisk museum til seks samiske museumsenheter etter geografisk tilhørighet. Vi drar med oss dette prosjektet inn i 2018.

Selskapet har et årsresultat på 517 180 kroner.

2. Eierne

DÁG er et aksjeselskap med følgende eiere og aksjefordeling:

Sametinget	30 %
Troms fylkeskommune	30 %
Kåfjord kommune	20 %
Riddu Riđđu Festivála AS	10 %
Private eiere	10 %

3. Styret

Styret i DÁG valgt på generalforsamling 06.05.2017, består av

Marit Anne Hauan, styreleder	(valgt for Troms fylkeskommune)
Bjørn Inge Mo	(valgt for Sametinget)
Henrik Solberg	(valgt for Riddu Riđđu Festivála)
Eilif O. Larsen	(valgt for private eiere)
Karin Karlsen	(valgt for Kåfjord kommune)

Varamedlemmer:

Marianne Olsen	(Troms fylkeskommune)
Inger Charlotte Vatne	(Sametinget)
Stian Pedersen	(Riddu Riđđu Festivála)
Anne Lise Fredlund	(Private)
Svein Pedersen	(Kåfjord kommune)

Styret har avholdt 4 styremøter i 2017, og har behandlet 26 saker.

4. Administrasjon og ansatte

Selskapets administrasjon er lokalisert til selskapets lokaler i Manndalen. Selskapet hadde i 2017 fem ansatte fordelt slik:

Daglig leder	100 %
Driftsleder	100 %
Museumskurator	100 %
Renholder	100 %
Prosjektmedarbeider fram 1. oktober	80 %
Kommunikasjonsansvarlig fra 1. oktober	100 %

Astrid Solhaug vikarierte som daglig leder for Henrik Olsen fram til mars 2017. Henrik Olsen gikk tilbake til politikken, da han ble medlem av Sametingsrådet i oktober 2017. Nils Mikal Pedersen har fungert som daglig leder i hans sted.
Kjellaug Isaksen var tilbake i stillingen som museumsleder 1. mai 2017. Lisa Vangen vikarierte i hennes sted

Kjøkkenet har vært i drift siden juni 2015 med Ann Kristin Hansen i 100 % stilling. Gunnlaug Oppervoll Isaksen har vikariert i stillingen som renholder. Senteret hadde en prosjektleder i 80 % stilling fram til

1. oktober 2017. Fra 1. oktober 2017 ble Torun Olsen ansatt i fast stilling som kommunikasjonsansvarlig.

I tillegg har selskapet hatt medarbeidere på deltid i enkeltprosjekter.

5. Økonomi

Selskapet hadde i 2017 en omsetning på nærmere 8,4 millioner kroner, og et driftsresultat på 517 180,-. Selskapet får grunntilskudd fra Sametinget over postene tilskudd til samiske kulturhus og tilskudd til samiske museum, samt fra tilskudd til samisk kulturhus fra Troms fylkeskommune. Egeninntekter er knyttet til utleie av lokaler og utstyr, møte- og arrangementsvirksomheter.

DM Consult AS er engasjert som regnskapspartner. Enter Revisjon Hålogaland AS er selskapets revisor.

6. Aktører på sentret

Følgende institusjoner, organisasjoner og selskap har eller har hatt tilhold på senteret i 2017, og utgjør senterets samlede ressurs og kompetanse: Sametingets lokalkontor i Kåfjord, Samisk språksenter, Riddu Riđđu Festivála, Samisk bibliotektjeneste for Troms, Samtidsmuseet for nordlige folk, Nord-Troms Museum, Kåfjord folkebibliotek, NRK Sápmi, Ája kjøkken, Manndalen ungdomsklubb, Manndalen grendeutvalg/Manndalen idrettslag og K-Sekretariat IKS. Fra september 2017 har Kåfjord kulturskole leid lokaler på senteret.

7. Museum

De samiske museene skal spille en rolle som kollektivt samfunnsminne, der man finner fortellinger som opplyser om egen historie og identitet. I en tidsepoke da mange søker tilbake til fortiden, skal museene ha rom for refleksjon og debatt og samtidig være et møtested der man kan lære av fortiden og bruke kunnskapen til å forme fremtiden.

Dáláái̇ggi musea– Samtidsmuseet, er en avdeling av Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk. Museet har som mål å dokumentere og å kommunisere nordlige folks kunst- og kulturuttrykk og samtidshistorier, med regionale samiske kulturer og historier for området Nord- Troms og nordlige Midt- Troms som utgangspunkt. Viktige arbeidsoppgaver er dokumentasjon, innsamling, bevaring og forskning, som skal gjøres i samarbeide med – og komme - lokalbefolkningen og andre arktiske urfolk, til gode. Dáláái̇ggid musea / Samtidsmuseets er spesielt opptatt av kunst- og kulturuttrykk som kan fortelle historier om utvikling og endring, og som kan kontekstualisere Davvi álbmogiid guovddáš / Senter for nordlige folks og Dáláái̇ggi musea - Samtidsmuseets mål. Likestillingsperspektivet skal være en prioritering ved utforming av mål og utførelse av oppgaver.

Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folks og Dáláái̇ggi musea– Samtidsmuseets formidling og kommunikasjon foregår i forskjellige former og på flere plattformer. Basisutstilling **mii** formidler regional samtidshistorie, gjennom å fokusere på hendelser og tiltak som har vært med på å forme identitet og samfunn. Temporale utstillinger i gallerilokalene tar opp og kontekstualiser samisk- og arktiske urfolks samfunnstematikk. I tilknytning til utstillingene, og ellers aktuelle hendelser, produseres konsepter med seminarer, foredrag, workshop og dialoger. Formidlingen skal ha allmenn interesse, og også nå utenfor det lokale samfunnet. En del av vår formidling tilgjengeliggjøres digitalt, en formidligsform som gjør informasjonen tilgjengelig for alle. Vår digitale portal er under stadig oppdatering og utbygging: http://nordligefolk.no/

Museumsfaglig virksomhet 2017

Samlingsforvaltning
Samlingsforvaltning er en viktig del av museumsvirksomheten, og har vært et av hovedtemaene for museumsdriften i 2017. Museet har ansvar for samlinger med tilknytning til Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk, Dáááiggi musea - Samtidsmuseet og Riddu Riddu festivála. Samlingen består av arkivmateriale, gjenstander og annet materiale, og representerer regionens historie og nordlige folk perspektivet, en stor del av materialet gjenspeiler samtisdshistorie:

Arkivmateriale
Arkivmaterialet omfatter nedskrevet materiale, fotografier, båndopptak, lydintervju og film; innenfor temaer som duodji, næringskombinasjoner, primærnæringer, boformer, levekår, ritualer, klestradisjoner, frivillige aktiviteter, etc. Mye av dette dokumenterer oppbygging av senteret, museet, Riddu Riđđu festivála og samiske organisasjoner.
En del av samlingen består av dokumentasjon av utstillinger, arrangement og prosjekt som blir arrangert av Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk, Dáááiggi musea– Samtidsmuseet, Riddu Riđđu festivála og andre, og vår deltagelse på forskjellige arrangement utenfor vårt område, nasjonalt og internasjonalt. Denne samlingen vokser i takt med nye årlige arrangement og virksomheter.

Gjenstandsmateriale
Gjenstandsmaterialet består av gjenstander som er ervervet og kjøpt inn. Kunst- og kulturelle gjenstander er kommet til samlingen gjennom overtakelse av arkivmaterialer, og som gaver i forbindelse med forskjellige arrangement og prosjekt. Noe av materialet er innkjøp gjort av Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dáááiggi musea– Samtidsmuseet, i forbindelse med Riddu Riđđu festivála, utstillinger som er satt opp i museets gallerilokaler, festivaler og deltagelse på arrangement og reiser.

Arkivmateriale og gjenstander som erverves gjennom innsamling og kjøp skal kontekstualisere Sentrets og museets virksomhet, slik at de, ved hjelp av historier, kan være kilder til fremtidige diskusjoner, og belyse menneskenes skiftende vilkår og vurderinger i tid og rom, og i ulike sosiale sammenhenger. Dette innebærer at vi skal ha en klar innsamlingsstrategi.

Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dáááiggi musea– Samtidsmuseet eier Sjåbakkenhuset med inventar, en tradisjonell torvgamme og en tradisjonell bealjegoahti med lavvuduk laget av grener. En best mulig ivaretakelse og vedlikehold av disse, og oppbevaring for papirmateriale i Sjåbakkenhuset må være med i vurdering av virksomheten fra år til år.

Skal samlingen bli operativ etter våre målsetninger og gjeldende krav til museene, (iflg. Stortingsmelding nr. 49), må innholdet gjennomgåes og magasineres. Materialet i samlingen skal registeres i Primus og tilgjengeliggjøres på Digitalt Museum: https://digitaltmuseum.no.
Dette arbeidet er så vidt påbegynt, og må være en prioritert oppgave fra 2018. Det samme gjelder endel dokumentasjonsmateriale vi skaper, spesielt av utstillinger og andre egenproduserte arrangement, og våre prosjekter.

Våre samlinger oppbevares i museets lagerrom, og her er oppgradering under planlegging, slik at materialet får tilfredsstillende forhold, både med hensyn til rom og sikker lagring i egnede emballasjer og skap. Kunst- og kulturgjenstander blir i størst mulig grad utstilt på sentrets fellesarealer og kontorlokaler. Den faglige virksomheten knyttet til formidling og kommunikasjon tilsier at samlingen gjøres så tilgjengelig og åpen for publikum som mulig, en løsning med åpent arkiv krever en satsing der materialet digitaliseres, og at man får en gode løsninger for materielt og digitalt arkiv. Et åpent museum skal ha best mulig tilgjengelighet for publikum til innsyn i utstillingsmagasin.

Ervervelser og innkjøp:
4 grafiske kart av Hans Ragnar Mathisen

Hans Ragnar Mathisen, Sábmi (Sameland) 1974–75

Utstillingsvirksomhet

mii
Dáláaiggi musea– Samtidsmuseets basis utstilling **mii**, gir innblikk i den sjøsamiske kulturen i Nord-Troms og nordlige Midt-Troms. Med vekt på tematiske hovedtrekk som samepolitisk- og kulturhistorisk utvikling, duodji, næringsutøvelse og religion, gjenspeiler utstillingen identitetsutforming og levemåter i regionen. **mii** inneholder interaktive skjermer med bilder og tekst og relevante filmsnutter. Dette gir publikum mulighet til å fordype seg i temaer med muligheter for språkvalg. Dette kontekstualiseres med duodji- og andre gjenstander som er relevante for fortellingen, sammen med samtidskunst av lokale kunstnere.
Ombygging av utstillingslokalet, i forbindelse med tilbakeføring av Bååstede gjenstander, er planlagt ferdig vårhalvåret 2019.

Fra utstillingen mii.

Midlertidige utstillinger
Dáláaiggi musea– Samtidsmuseets temporære utstillinger retter oppmerksomheten mot regionale, samiske og arktiske urfolks samtidskunst- og kulturuttrykk. Utstillingene har forskjellige fokus og tematikk, men skal også, gjennom samtidskunst, kontekstualisere temaer i basisutstillingen **mii**, og samisk- og arktiske urfolks samfunnstematikk i tid og rom. For å tilby samtidsaktuelle og interessante utstillinger knyttes noen av disse til konsepter med kurs, foredragsrekker, seminarer og dialoger, også i samarbeid med andre aktuelle aktører.

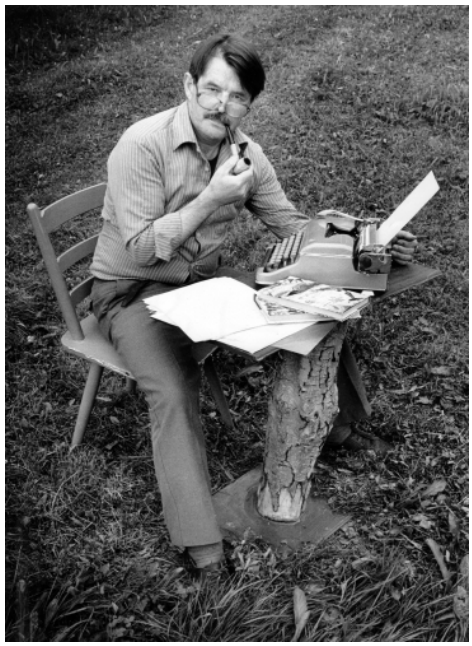

Elle-Hánsa - Hans Ragnar Mathisen, 70 år

Åpning 6. februar 2017. Åpning ved leder for Samepolitisk utvalg, Kåfjord kommune, Idar Pedersen.
Utstillingsperiode: 06.02.2017 – 28.04.2017.

Utstillingen *Elle-Hánsa - Hans Ragnar Mathisen*, 70 år, var en retrospektiv utstilling som synliggjorde Mathisens store produksjon og lange kunstnerliv. Utstillingen bestod av 23 verk, hovedsakelig litografier og tresnitt, laget av kunstneren gjennom flere tiår.

Utstillingen er produsert av Riddo Duottar Museat – Sámiid Vuorká-Dávvirat/ De Samiske Samlinger, Karasjok. Vandreutstilling.

Jubileumsutstilling: Idar Kristiansen, multikunstner fra Nord-Troms

Åpning: 06. 05. 2017. Åpning ved Troms fylkesrådsleder Willy Ørnebakk.
Utstillingsperiode: 06.05.2017 - 25.08. 2017, med unntak av uke 28, da Riddu Riđđu festivála disponerte galleriet.

Utstillingen, *Idar Kristiansen, multikunstner fra Nord Troms* rettet fokuset på Kristiansens liv og hans mangfoldige kunstnerskap, som omfattet litterære verk – poesibøker og romaner, artikler han skrev i aviser og magasiner, kåserier og maleri. Utstillingsprosjektets mål var å presentere og å gjøre tilgjengelig Idar Kristiansen og hans verk for flest mulig. Dette var et omfattende utstillingsprosjekt. Til utstillingen det ble det laget 14 plakater, 100 x 210 cm., med tekst og bilder som kronologisk fortalte om Kristiansens liv og virke. Alle hans litterære verk ble utstilt, sammen med antologier og andre bøker han bidro til. 15 av Kristiansens oljemalerier ble stilt ut. Av gjenstander ble det laget et tablå med et bord med skrivemaskin, pipe i askebeger og en stol, Aschehoug prisen fra 1980 og Kåfjord kommunes kulturpris fra 1985. Spillefilmen «Havlandet» som er basert på de to første romanene i Kristiansens romantrilogi «Kornet og fiskene» var en del av utstillingen. Filmskaper Ørjan Bertelsen laget to kortfilmer basert på Kristiansens tekster, «Her bor mitt folk», og «Nordlyseventyr», til utstillingen.

I forbindelse med utstillingsåpningen i Dáláiggi musea / Samtidsmuseet galleri, 6. mai 2017, ble det arrangert et seminar om Idar Kristiansen. Kaisa Malliniemi holdt foredrag om Kristiansens litterære arbeide, og John Gustavsen belyste mennesket Idar Kristiansen. Elin Kristiansen holdt innlegg på vegne av familien. Kulturelle innslag ble fremført av Kåfjord koret og Soleng-brødrene.

Utstillingen ble produsert av Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk og Dáláiggi musea– Samtidsmuseet i samarbeide med Nord Troms Museum, Halti kvenkultursenter / Haltiin kväänisentteri og Samisk bibliotektjeneste, Troms fylkesbibliotek. Vandreutstilling.

Som en del av utstillingen ble det også laget en nettside om Idar Kristiansen på nordligefolk.no. Alle hans verker er her tilgjengelig for publikum:

http://nordligefolk.no/sjosamene/kunst-musikk-litteratur/idar-kristiansen/

Riddu Riđđu utstilling 2017. Anders Sunna og Inga-Wiktoria Påve

Åpning: 12. 07. 2017. Åpning ved festivalleder Karoline Trollvik.
Utstillingsperiode: 12.07.2017 – 16.07.2017

Anders Sunna og Inga Wiktoria Påve var deltakerne i årets Riddu Sessions, og festivalutstillingen 2017 bestod av 17 verk, maleri, tegninger og skulpturelle objekt laget av Sunna og Påve. Sammen har de laget animasjonsfilmen *Morit Elena Morit!,* som hadde premiere på Riddu Riđđu festivála 2017.

Eventyret om Olmmái/ Cuvccas olmmái birra/ The Tale of Olmmái

Under Riddu Riđđu festivála 2017 var 5 illustrasjoner laget til Harry Solhaugs fortelling *Eventyret om Olmmái/ Cuvccas olmmái birra/ The Tale of Olmmái,* utstilt på Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk. Illustrasjonsprosjektets mål var å vise frem lokale historier på en moderne måte. Fotograf Eirin Roseneng og kunstner Inga Wiktoria Påve har laget illustrasjonene i samarbeid med lokale ungdommer fra Riddu Riđđus ungdomsstab. Fotografiene er tatt i Manndalen.

http://nordligefolk.no/sjosamene/fortellinger-sagn-og-myter/eventyret-om-olmmai/

Utstillingene ble produsent av Riddu Riđđu festivála og Dáláaiggi musea / Samtidsmuseet i samarbeide med kunstnerne.

Illustrasjon til *Eventyret om Olmmái/ Cuvccas olmmái birra/ The Tale of Olmmái, 2017*

I samarbeid med Riddu Riđđu festivála ble det trykket opp 2000 postkort med de fem illustrasjonene.

Opprørsbygda, Manndalen

Åpning: 02. 09. 2017. Åpning ved leder Dáláaiggi musea / Samtidsmuseet
Utstillingsperiode: 02. 09.2017 – 20.10.2017

Opprørsbygda Manndalen tok utgangspunkt i en digital fortelling om opprør i Manndalen. Utstillingen fokuserte på noen trekk ved vår historie der opprør står sentralt: Svartskogsaken, landmålersaken, læstadianismen, Sjåbakkens brev og Riddu Riđđu festivála.
Utstillingen bestod av en digital fortelling, fotografier og tekst vist på skjerm, sammen med kunstuttrykk som filmer, foto, maleri og noen eldre gjenstander som kontekstualiserte temaer som var i utstillingens fokus.

Utstillingen ble produsent av Davvi álbmogiid guovddáš / Senter for nordlige folk - Dáláiggi musea / Samtidsmuseet.

Det er laget en nettside fra utstillingen på nordligefolk.no:

http://nordligefolk.no/sjosamene/historie-religion/opprorsbygda-manndalen/

Lyngshestfortellinger

Åpning:	27.10.2017. Åpning ved Kristin Mellem, Nord Troms Museum. Musikkinnslag ved Kristin Mellem og Øystein Fredriksen.
Utstillingsperiode:	27.10.2017 – 12.01.2018

Lyngshesten er en liten, vakker og sterk hest, som kan ses som en symbolsk identitetsbærer for den sammensatte folkegruppa som lever i Nord-Troms, da hesten har vært viktig for både kvener, samer og nordmenn. Utstillingen bestod av eldre gjenstander i tilknytning til lyngshesten, eldre og nye fotografier og en film laget av Øystein Bakken.

På åpningen ble det avholdt en foredragsrekke ved Birgit Nielsen, og Geirmund Vik, Lyngshestlandet og Elling Vatne.

Utstillinga Lyngshestfortellinger er produsert av Nord-Troms museum og Lyngshestlandet. Vandreutstilling.

http://www.ntrm.no/Aktuelt/Lyngshestfortellinger-et-samarbeid-mellom-Nord-Troms-museum-og-Lyngshestlandet

Det ble også laget en nettside om Lyngshesten på nordligefolk.no:

http://nordligefolk.no/sjosamene/naering-og-naturbruk-2/lyngshesten/

I 2017 har Dáláiggi musea / Samtidsmuseet i samarbeide med andre aktører på Sentret arrangert forskjellige arrangement, som blant annet åpne lørdager, kulturelle arrangement, møter. (Se årsmelding: Davvi álbmogiid guovddáš / Senter for nordlige folk).
Dáláiggi musea/ Samtidsmuseet har hatt samarbeide med Riddu Riđđu festivála, Nord Troms Museum, RiddoDuottarMuseat, Samisk bibliotektjeneste i Troms, Museer i Troms, og andre aktører, i og utenfor regionen. I samarbeidene inngår bl.a. utstillingsprosjekt, kulturarrangement, konferanser, møter og seminarer.

Besøk i utstillingene
Utstillingene er blitt formidlet til flere grupper av barn og voksne, og andre besøkende. Vi ser at det er en økning i vinterturisme i regionen, og får flere utenlandske gjester, både selvstendig reisende og grupper med guide. Samlokalisering og samarbeid om arrangement med andre aktører på Sentret, bidrar til at flere finner veien til museets utstillinger.

Besøkstall er basert på målere i våre utstillinger. Annet besøk er registrert i felles måler med Samisk bibliotektjeneste, Troms fylkesbibliotek.

Besøk i basisutstillingen **mii**:	4659
Midlertidige utstillinger:	4566

Andre arrangement:

Boklansering:	32

Museets portal nordligefolk.no har siden lansering 28. oktober 2016 hatt over 50 000 besøkende, og 155 000 sidevisninger.

8. Prosjekt

Bååstede

Arbeidet med Bååstede- prosjektet, tilbakeføring av kulturhistoriske gjenstander, har fortsatt i 2017. Dette arbeidet er i sin avslutningsfase og tilbakeføringen til Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dáláaiggi musea– Samtidsmuseet vil kunne begynne senest vårhalvåret 2019. Bååstede gjenstandene som tilbakeføres skal stilles ut i vår basisutstilling **mii**. Planlegging av ombygging av utstillingslokalet er påbegynt i 2017.

Les mer om dette: https://norskfolkemuseum.no/baastede

Fornorskningen

I 2017 startet Davvi álbmogiid guovddáš – Senter for nordlige folk/ Dáláaiggi musea– Samtidsmuseet arbeidet med fornorskningsproblematikken. Dette har sammenheng med den kommende sannhetskommisjon for fornorskningspolitikk, vedtatt av Stortinget, 2017. Vi tar sikte på å jobbe aktivt i forhold til fornorskningsproblematikken og den kommende sannhetskommisjonens arbeide.

https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Representantforslag/2016-2017/dok8-201617-030s/?m=0

I 2017 ble det igangsatt et filmprosjekt: *Fortellinger fra Kåfjord* i samarbeid med dokumentarfilmskaper Roger Mandal, fra Manndalen. Dette er et dokumentasjonsprosjekt om fornorskingspolitikkens innvirkninger og konsekvenser i vårt område. Fakta som samles inn skal tilgjengeliggjøres i visuelle former, film, fotografier og tekster, på vår portal og i et trykt hefte. Presentasjon av prosjektet og filmpremiere skal skje på Riddu Riđđu festivála 2018. Prosjektet avsluttes høst 2018.

Vi har hatt videre deltagelse i samarbeidsprosjektet med Museer i Troms om felles samlingsforvaltning. Vi deltok på kurs i *Vurdering av kunst- og kulturhistoriske samlinger*, i Tromsø 25.-26. oktober 2017. Kurset ble avholdt i regi av Museer i Troms.

9. Markedsføring, formidling og kommunikasjon

DÁG er aktive på informasjon, markedsføring og kommunikasjon i ulike kanale og plattformer. Senteret driver to hjemmesider: senterfornordligefolk.no og nordligefolk.no, og hver av disse har egen Facebookside. Tilsammen har senteret rundt 4000 følgere på Facebook. I desember 2017 opprettet vi også en Instagramkonto: nordligefolk. Her legger vi jevnlig ut bilder, og har ca. 250 følgere. Senteret har også en konto på Youtube, der vi legger ut våre film- og videoproduksjoner.

På portalene nordlige.folk no publiseres artikler om sjøsamene i Nord-Troms, og fra høsten 2017 fikk vi også en temaside om kvenene. Nettsiden fungerer også som museets forlengende arm, der fysiske utstillinger gjøres digitalt tilgjengelig, og dermed når ut til et langt større publikum.

nordligefolk.no

Nordligefolk.no har hatt over 50 000 besøkende siden lansering 28. oktober 2016, og ca. 155 000 sidevisninger. 60 % av de besøkende er mellom 18-35 år. Det er gledelig å se at vi også når bredt ut til et så ungt publikum med vår formidling.

I tillegg til våre digitale kanaler sender vi ut nyhetsbrev og sesongprogrammer både via epost og post. Vi lager også plakater, pressemeldinger og annet infoskriv for å markedsføre våre arrangementer og aktiviteter.

10. Kunst-, kultur- og kunnskapsformidling

DÁG har som mål å drive kunst og kulturformidling der opplevelser og kunnskapsformidling knyttet til sjøsamisk- og urfolks kultur er i fokus.

Senteret besøkes både gjennom de faste utstillingene og arrangement gjennom hele året. Festivalen Riddu Riđđu står for mange av de besøkende, men mangfoldet av arrangement gjennom året gjør senteret interessant for mange ulike besøksgrupper.

Arrangementer 2017

Januar
31. Gerd Mikalsen presenterer boka Farsmålet for ungdomstrinnet v/ Manndalen skole

Februar
6. Samefolkets dag, Kåfjordkoret, AGY, film Solens sønn
6. Utstillingsåpning Hans Ragnar Mathisen 70 år
18. Etegildet

Mai
6. Utstillingsåpning Idar Kristiansen
6. Åpning av ny kultursal: Moenje, Goikebiergu, Niko Valkeapaa
6. Filmvisning Sameblod
10. Teater Rievssatcivga / Rypeungen, Beaivvás Teahter

Rievssatcivga / Rypeungen, Beaivvás Teahter

Juli
6.-11. juli Språkleir for barn
12. – 16. juli Åpent museum, butikk under Riddu

September
2. Åpning av utstilling opprørbygda Manndalen
11. Valgvake
14. Boklansering Áhcigiella
16. Innhøstingsdag Gárdi
18. Teater Johan Turi, Beaivvás Teahter
23. Viltaften

Oktober
13. Filmkveld, Roger Manndal
18. Konsert: Fotefar og Julie Alapnes
27. Utstillingsåpning: Lyngshestfortellinger

November
4. Juleveksted for barn
9. Konsert med Julienorth

Desember
2. Bygdas julebord
8. Filmkveld: Angry Inuk
28. Filmvisning: Juovllat Mumenleagis / Jul i Mummidalen
28. To filmvisninger: Den 12. mann

Deltakelse på utvalgte møter, seminarer, konferanser 2017

22. februar: Seminar: Kan samisk bli hjertespråket, Olderdalen
29. mars: Styringsmøte Bååstede
31. mars: Nasjonalt museumsmøte
3. apri:l Workshop – Nettsider for kvener
19. mai: Fagseminar: Blir sjøsamenes rett til fiske tilstrekkelig ivaretatt i Norge i dag?
25. august: Kunstseminar, Troms fylkeskommune, Tromsø
19. august: Koferanse Our Stories, Storslett

13. september: norsk-russiske kulturdager, Tromsø
7.-8. september: Conference on Indigenous Photography Studie
20. september: Fagdag Samisk museumslag, Alta
21. september: Kuturrådets fagdag om publikumsarbeid, Alta

I tillegg har senterets lokaler vært brukt til mange ulike arrangementer i regi av andre, blant annet Manndalen fiskefestival, Riddu Riđđu festivalen og Samisk språksenter.

Samefolkets dag
DÁG markerte Samefolkets dag i samarbeid med Riddu Riđđu, Samisk språksenter og Samisk bibliotektjeneste i Troms. På programmet stor åpning av utstillingen «Hans Ragnar Mathisen 70 år», Kåfjordkoret, tale for dagen ved ordfører Svein Leiros, konsert med AGY, filmen *Solen sønn.*

Filmeproduksjon og filmvisninger
I forbindelse med utstillingen om forfatteren og kunstneren Ida Kristiansen ble det produsert to kortfilmer av Ørjan Bertelsen: *Her bor mitt folk* og *Nordlyseventyr*.
Filmene er lagt ut på nordligefolk.no og Youtube. De ble også markedsført blant annet via Facebook, der de tilsammen har hatt over 20 000 visninger.

I løpet av 2017 ble det vist mange filmer i vår nye kultursal både gjennom arrangement av filmkvelder, som en del av andre arrangement eller i samarbeid med Bygdekinoen. Storfilmen den 12. mann trakk to fulle forestillinger i desember med ca. 320 publikummere.

Fra filmen Angry Inuk

Barn og unge
Senteret har hatt flere ulike tiltak for barn og unge. Blant annet eget barn- og ungdomsprogram på Samefolkets dag og forestillinger gjennom Den kulturelle skolesekken.

Senteret har gjennomført språk- og kunnskapsformidlingsprosjekt for barn og unge under prosjektet Mini bargi – Samisk språkleir i samarbeid med Samiske språksenter. Språkleiren er for barn og unge i alderen 6-13 år, som har samisk språkundervisning på skolen – 1. eller 2. språk, og ble arrangert på sommeren før Riddu Riddu festivalen.

Flere åpne lørdager har hatt barneduodji på programmet, og i desember ble det arrangert juleverksted for barn i samarbeid med Samisk språksenter.

Etegilde, viltaften og julebord

Senteret arrangerte sitt årlige etegilde i februar og viltaften i september. I tillegg til mat med kulturell forankring tilbys underholdning i form av danseband. I desember arrangeres det årlige julebordet for bygda. Det er stor interesse for disse arrangementene, og alle var fullbooket i 2017.

Åpen lørdag
DÁG har arrangert månedlige åpne lørdager med nytt- og bruktmarked, kafé, bibliotek, butikk og museum. Senteret har hatt flere aktiviteter på de åpne dagene som barneduodji, utstillingsåpninger, bokpresentasjoner og filmvisninger.

Faglige opplegg for Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet
Senter for samiske studier ved UiT benytter DÁG som fast destinasjon for ekskursjoner med sine masterstudenter i urfolksstudier. I 2017 var også lærerstudentene ved UiT her på ekskursjon. Flere fagmiljøer har besøkt senteret som en del av undervisningsekskursjon.

Gardi
I samarbeid med Riddu Riđđu har senteret etablert en urtehage med navnet Gárdi på Riddu-sletta. Hagen som har et rikt mangfold av kulturplanter fra hele verden, har hatt aktivitet i form av kursing under Riddu Riđđu festivalen, og rundt planting og innhøsting. Tom Lien, fra Lien økologiske urtegård er engasjert til å drifte hagen. Det jobbes med en plan for drift, aktiviteter og egne produkter knyttet til Gárdi. På Facebooksiden til Gárdi legges det ut informasjon om hagen og urtene som dyrkes her.

Innhøstingsdag. Foto: Sara Lien

11. Internasjonalt arbeid
Senteret vektlegger arbeidet med å få til et nettverk blant kunnskapsleverandører og urfolksorganisasjoner i nordområdene.

Our stories "The business of using storytelling to draw people in."
Senteret deltar i prosjektet *Our Stories* hvor prosjektets mål er å bidra til mekanismer som gjør Nordkalotten mer attraktiv, aktiv og levende gjennom å skape næringsmuligheter gjennom fortellinger og fortellerkunst.

12. Drift og bygg

DÁG besitter i dag en bygningsmasse på 2500 m2. Lokalene benyttes som kontorareal, kjøkken, kafé, museumsutstilllinger, senterbutikk, skiftende utstillinger, kultursal, bibliotek, møtelokaler og ungdomsklubb. HMS arbeidet har omfattet revidering av HMS planen, vernerunder og brannøvelser.

Kjøkken

Etegilde, Viltaften, julebord, bestilling, kurs, møter, konferanser.

2017 hadde kjøkkenet et overskudd på 90 493 kroner.

Butikk

I forbindelse med åpning av den nye kultursalen i mai 2017 åpnet senteret sin egen gavebutikk. Her selges ulike duodjiprodukter som smykker, belter, glass og klær. Butikken har også et godt utvalg av samisk og urfolks litteratur og musikk.

Olmmáivággi,

Marit Anne Hauan
Styreleder

Bjørn Inge Mo
styremedlem

Henrik Solberg
styremedlem

Eilif O Larsen
styremedlem

Karin Karlsen
styremedlem

Nils Mikal Pedersen
daglig leder